

ДЕТСКА ГРАДИНА „СЛЪНЧО“ С. ЯБЛАНОВО
ОБЩИНА КОТЕЛ, ОБЛАСТ СЛИВЕН

УТВЪРЖДАВАМ: .....
(Зъюхре Османъ)

Заповед № 94а/18.09.2024 г.

ПРОГРАМНА СИСТЕМА

на ДГ „Слънчо“, с. Ябланово
общ. Котел, обл. Сливен

I. Концепция за образователната политика на детската градина/училището

Програмната система е създадена в името на детето, в помощ на учителя и в подкрепа на родителя. Тя подпомага учителя, за да осигури условия за пълноценно детско развитие, така че:

- детето да е спокойно, щастливо, уверено и успешно да навлиза в света чрез игри, познание, радост и творчество;
- учителят уверено и с удоволствие да постига по-добри резултати в ежедневната си работа с децата и родителите;
- родителят да „израства“ заедно с детето си, като го подкрепя в развитието, подпомага разгръщането на неговия потенциал.

Основните принципни положения, които са залегнали при организацията на педагогическия процес, при подбора и структурирането на образователното съдържание и провеждането на педагогическите ситуации са:

- детето – център и субект на педагогическото взаимодействие;
- детето е различно, уникално и неповторимо в този свят, както и вие – неговите учители и неговите родители;
- отношението към детето – с уважение към неговата личност и подкрепа неговата индивидуалност;
- осигуряване на условия за равен старт на всички деца, базиран на възрастта и индивидуалните темпове на тяхното развитие;
- включване на „различното“ дете в живота на групата, чрез подкрепа и уважение от детския педагог, децата в групата и техните родители;
- уважение към различните етноси и култури;
- педагогическото взаимодействие е насочено към придобиване на съвкупност от компетентности – знания, умения и отношения, необходими за успешното преминаване на детето към училищното образование; утвърждаване на доброжелателно и самоуверено поведение при общуване с връстници и възрастните;
- интегриране на образователното съдържание по всички образователни направления;

Проследяването на детските постижения е на основание на трите етапа на учебния процес:

1. възприемане на информация;
2. разбиране;
3. приложение на информацията в нови непознати ситуации и условия;

Отношението към родителите – индивиди, които са отговорни за развитието на потенциала на детето, за да може успешно да се справя в живота – е взаимно уважаващо се, толерантно и подкрепяще.

Програмната система е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел на предучилищното образование: полагане на основите за учене през целия живот, като се осигурява физическо, познавателно, езиково, духовно-нравствено, социално, емоционално и творческо развитие на детето, като се отчита значението на играта за детето.

Очаквани резултати при реализиране на програмната система:

- постигане целта на образователния процес в предучилищна възраст;
- личностно и общо психично развитие на детето, чрез неговата индивидуална и групова игрова и познавателна дейност;
- компетентно тематично разпределение на съдържанието по образователни направления за всяка възрастова група;
- ефективно сътрудничество между детската градина и родителите в процеса на възпитание, социализация и обучение на децата;
- оптимални взаимодействия между детската градина и други педагогически специалисти и институциите, подпомагащи дейностите на детската градина.

II. Подходи и форми на педагогическо взаимодействие

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са учителят и детето.

При провеждането на педагогическото взаимодействие учителите използват игровата дейност за постигането на компетентностите по ДОС за предучилищно образование.

Детската градина и училището осигуряват игрова дейност във всички видове организация на предучилищното образование през учебното и неучебното време.

1. Подходи на педагогическо взаимодействие

Личностен подход

Промяна в отношението на възрастните към детето – от обект на въздействие към субект на взаимодействие. Свобода на детето при избор на дейност и партньор в избраната от него дейност. Свобода на детето да променя средата съобразно потребностите си и творческите си интереси.

Индивидуален подход

Опознаване индивидуалните особености на детето и тяхното проявление в различни ситуации и в различни периоди от неговото израстване. Дълбоко проникване в постъпките на детето, проучване на неговите интереси и потребности, оценка на външните му възможности.

Интегрален подход

Опознаване на заобикалящата действителност като единно цяло с множество сложни причинни връзки и зависимости. Тематична обвързаност на всички дейности в детската градина с глобални теми. Тематична подчиненост на темите, спираловидно подреждане на целите, преносимост на знанията и уменията, връзка между знания, умения, навици и правила на поведение.

Ситуационен подход

Оптимално съчетаване на планираните цели с конкретните ситуации. Създаване на условия за всяко дете спокойно да се ориентира в конкретната ситуация и да взема правилни решения. Постепенно формиране на умения у децата търпеливо да анализират конкретната ситуация, да степенуват трудностите и да изберат според своя личен опит и знания варианти за решение. Създаване на условия за реална оценка и самооценка на поведение на децата в конкретна ситуация.

Компетентностен подход

Процес и резултат на прогнозиране и формиране на качества – знания, умения, отношения, навици. Овладяване на ключови компетенции... Детската градина – общност от учащи се.

Други подходи

Диференциран подход, Кооперативно учене, Интеркултурно образование, Конструктивен подход, Креативност и успеваемост, Използване на Е-обучение и технологии.

2. Форми на педагогическо взаимодействие

Педагогическото взаимодействие в предучилищното образование се организира в основна форма и в допълнителни форми. Формите на педагогическото взаимодействие се организират в съответствие с прилаганата в детската градина или училището програмна система при зачитане на потребностите и интересите на децата.

Основната форма на педагогическо взаимодействие е педагогическата ситуация, която протича предимно под формата на игра. Педагогическите ситуации се организират само в учебното време и осигуряват постигането на компетентностите, като очаквани резултати.

Детската градина и училището с подготвителни групи, осъществяващо задължително предучилищно образование, осигуряват игри на открито за децата от всички възрастови групи поне два астрономически часа дневно при целодневна организация и поне един астрономически час дневно при полудневна организация винаги, когато климатичните условия позволяват това.

Конкретното разпределение на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в седмично разпределение.

Седмичното разпределение се разработва по възрастови групи от учителите на конкретната група преди началото на учебната година и се утвърждава от директора на детската градина.

Съгл. чл. 9, ал. 3 от ЗПУО „Разновъзрастова група може да се сформира и след решение на педагогическия съвет, когато програмната система на детската градина предвижда това“.

При използването на формите на педагогическо взаимодействие детският учител се съобразява със степента на развитие на децата в групата, възрастови особености, потребности и интереси за постигане на целта – цялостно развитие на детето.

Педагогическата ситуация – основна форма на педагогическо взаимодействие, която се организира в учебно време и осигурява постигането на компетентностите. Протича предимно под формата на игра. Педагогически ситуации се провеждат по всичките образователни направления – български език и литература, математика, околнен свят, изобразително изкуство, музика, конструиране и технологии и физическа култура. Чрез нея се интегрират двата процеса – на възпитание и обучение, съобразени с играта и личният предметно-практически опит на детето в групата.

Продължителността на една педагогическа ситуация по преценка на учителя е:

- от 15 до 20 минути – за първа и за втора възрастова група
- от 20 до 30 минути – за трета и за четвърта група

Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие

Допълнителни форми – организират се ежедневно извън педагогическите ситуации. Чрез тях се разширяват и усъвършенстват отделни компетентности и се допринася за личностното развитие и за разнообразяване живота на децата. Те са незадължителни, нерегламентирани във времето педагогически ситуации:

- с цяла детска група;
- с малка детска група;
-

Проследяване на резултатите от постиженията на децата – същност, методи и форми

В съответствие с актуалните изисквания към образованието на децата особена значимост придобива дейността на учителя, насочена към диагностика на резултатите от образователния процес. Като се има предвид, че предучилищният период е най-пластичната възраст, важно е да се отчитат динамичните изменения, които стават във възрастовото и индивидуалното развитие на детето – да се проследяват постиженията на всяко дете. Своебразието на тази дейност на учителя се изразява преди всичко в това, че тя е вградена в текущото педагогическо общуване. Това на практика се осъществява чрез включване в конкретни ситуации на задачи за проследяване на резултатите от образователните направления.

Методи и форми за проследяване на постиженията на децата

Текущи:

1. **Интерактивни методи:**
  - Ситуационни (кауза, игра и др.)
  - Дискусионни (анкета, беседа, дискусия, обсъждане, обяснение и др.)
2. **Предметно-оперативни методи:**
  - Обследване
  - Конструиране
  - Предметни игри
  - Предметно моделиране

- Дидактични упражнения
- Разглеждане
- Описание

Практико – изprobващи методи:

- Експериментиране
- Дидактични игри
- Конструиране
- Етюди
- Словесни игри
- Предметно-схематично и графично моделиране

Игрово-преобразуващи методи

- Всички видове игри – конструктивни, театрализирани, сюжетно-ролеви, дидактични, музикални и подвижни.

Информационно – познавателни методи

- Наблюдение
- Демонстрация
- Рассказ
- Беседа
- Драматизация
- Оценяване
- Словесни игри
- Аудио-визуално възприемане
- Обсъждане
- Казус

Периодични: в началото и в края на учебното време:

- Тестове
- диагностика

Разпределение на основните форми на педагогическо взаимодействие по образователни направления и възрастови групи

Разпределение на педагогическите ситуации – конкретното разпределение на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в седмично разпределение. То се разработва преди началото на учебната година от педагогическите екипи по възрастови групи и се утвърждава от директора на детската градина. За постигане на седемте компетентности общия брой педагогически ситуации по възрастови групи за детската градина за ПЪРВА и ВТОРА групи е на минималния брой, а за ТРЕТА и ЧЕТВЪРТА група над минималния брой педагогически ситуации.

Образователни направления	Първа възрастова група	Втора възрастова група	Трета възрастова група	Четвърта възрастова група	Разновъзрастова група
Български език и литература	2	3	3	4	4
Математика	1	2	2	2	2
Околен свят	1	2	2	2	2

Изобразително изкуство	2	2	2	2	2
Музика	2	2	2	2	2
Конструиране и технологии	1	1	2	2	2
Физическа култура	3	3	3	3	3
Общ брой педагогически ситуации	12	15	16	18	18

Когато поради извънредни обстоятелства присъствието във формите на педагогическо взаимодействие в детската градина/училището е преустановено фактически или с акт на компетентен орган, след заповед на министъра на образованието и науката педагогическото взаимодействие в детската градина/училището се осъществява, доколкото и ако е възможно, от разстояние в електронна среда чрез използване на средствата на информационните и комуникационните технологии и с участието на родителите.

Когато поради извънредни обстоятелства присъствието във формите на педагогическо взаимодействие е преустановено фактически или с акт на компетентен орган за отделна група/отделни групи, педагогическото взаимодействие за периода на преустановяването след заповед на директора на детска градина/училището се осъществява, доколкото и ако е възможно, от разстояние в електронна среда чрез използване на средствата на информационните и комуникационните технологии и с участието на родителите. Директорът на детската градина/училището уведомява незабавно началника на РУО за преустановяването, за причините за това, както и за преминаването към педагогическо взаимодействие от разстояние в електронна среда.

Педагогическото взаимодействие от разстояние в електронна среда подпомага придобиването на компетентностите по чл. 28, ал. 2 от Наредба № 5 за предучилищното образование, като използваните ресурси се избират от педагогическите специалисти в съответствие с възрастта на децата.

Продължителността на педагогическото взаимодействие с дете от разстояние в електронна среда се определя от педагогическите специалисти в съответствие с възрастта на децата, но не може да надвишава 30 минути дневно.

Проследяването на постиженията от осъщественото педагогическо взаимодействие от разстояние в електронна среда се извършва чрез наблюдение от страна на педагогическите специалисти и чрез обсъждане с родителите.

В периода на провеждане на педагогическо взаимодействие от разстояние в електронна среда на децата не се пишат отсъствия.

III. Тематично разпределение за всяка възрастова група

Тематичното разпределение осигурява ритмично и балансирано разпределение на съдържането по образователни направления и включва темите за постигане на отделни компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите на проследяване на постиженията на децата.

IV. Механизъм за взаимодействие между участниците в предучилищното образование

Принципи на взаимодействие – взаимно доверие, уважение на различията, хуманизъм и толерантност, равнопоставеност, прозрачност, информираност, ангажираност, отговорност, демократичност, диалог, подкрепа без предразсъдъци, положителна нагласа.

Сътрудничество и взаимодействие между детската градина и семейство е от значение за адаптирането на детето към правилата на образователната институция и за развиващо самоувереност и чувство за принадлежност. Постига се на две нива – ниво група и на ниво детска градина.

Основни форми на сътрудничество и взаимодействие са :

- **Индивидуални** форми на сътрудничество – провежда се по договаряне, по инициатива на родители и учители
  - Индивидуални разговори – обмен на идеи още преди приема на детето и при постъпване с опознавателна цел – информативен разговор с цел запознаване на родителя с резултати от предучилищното образование – среща, разговор, когато конкретната ситуация го прави необходима
  - Рутинни разговори – с цел информация за промени в детското развитие и поведение.
  - Индивидуални консултации – ежедневни и в определения за ДГ ден за консултации. Провеждат се по инициатива на учители (за споделяне на наблюдавани затруднения, които изискват намеса на външен експерт) или родители.
  - Семейни консултации – от психолог, логопед, педагог/специален педагог;
  - Други индивидуални форми – телефонно обаждане, съобщение по имейл, съобщение със средства на интернет
- **Групови** форми на сътрудничество с родителите:
  - Родителските срещи – фиксирани в плана за сътрудничество и взаимодействие на всяка възрастова група;
  - Училище за родители – група за подкрепа на родители – обучения, тренинги, делови и ролеви игри, споделяне и обмяна на идеи и опит;
- **Включване на родителите в процеса на предучилищното образование**
  - Участие в изготвяне на годишен план на групата за сътрудничество и взаимодействие Детска градина – Семейство;
  - Участие в основната форма на работа на детския педагог – „На гости е ...“;
  - Участие в дни на отворени врати и съвместни мероприятия.
  - Празници и мероприятия от плана за сътрудничество и взаимодействие на всяка възрастова група и на ДГ;

Други форми на комуникация:

- правила на групата;
- информационни табла в детските групи за образователен акцент и тема на седмицата, предложения за съвместни игри, полезна информация, детско творчество, апели и послания;
- опознават съдържанието на педагогическия процес и на ежедневието в ДГ;
- обменят информация не само с педагога, но и помежду си;
- укрепват родителската общност като важна институция;
- информация в сайт на ДГ, фейсбук на ДГ и група – за събития, детски успехи;

- анкети, въпросници;
- детско портфолио.

Родителите и учителите имат споделени отговорности относно детето, които реализират в сътрудничество в името на Детето.

Сътрудничество между детската градина и други педагогически специалисти и институции, подпомагащи дейностите на детската градина.

Сътрудничество с РУО и Община Котел – координиране на дейности, информираност, подкрепа и корекции, проектни предложения, кариерно развитие на педагогическите кадри, финансиране, оценка за законообразност и целесъобразност.

Сътрудничество със социални, здравни, културно-просветни институции, неправителствени организации и фирми – помош при реализиране на различни мероприятия и дейности, обогатяване формите на педагогическо взаимодействие, подкрепа на потребностите и интересите на децата.

Механизмът има за цел да регламентира конкретните задължения за координирани действия между всички ангажирани субекти в процеса на предучилищното образование за осигуряване на качествено предучилищното образование за всяко дете.

Задачи:

- Да обедини съществуващите и да открива нови ресурси за ефективно взаимодействие между участниците.
- Да регламентира техните права и задължения.
- Да определи формите и подходите на сътрудничеството.
- Да изясни възможностите за управление и контрол на процеса.

Настоящата Програмна система е част от Стратегията за развитие на детската градина/училището и е одобрена от Обществения съвет (Протокол № ...../..... 20..... г.), приета е с Решение №, взето с Протокол № ...../..... 20..... г. на заседание на Педагогическия съвет, утвърдена е със Заповед № ...../..... 20..... г. на директора и е задължителна за спазване от всички педагогически специалисти.

ДИРЕКТОР: .....

(Зъюхре Османль)